

---

din lucrarea amplă a părintelui Felea, dar, și de încurajare mărturisitoare în orice timp și loc.

Felicităm pe autorul monografiei pentru aplecarea competentă și pasionată asupra acestei personalități teologice arădene de excepție, care pentru Teologia arădeană reprezintă o moștenire valoroasă ce va trebui mereu să fie luată în considerare, și, de care generațiile prezente și viitoare nu vor putea face abstracție.

Pr. Prof. Univ. Dr. Ioan TULCAN

Nicolae M. Tang, Alin-Florin Ciotea, Marius-Gheorghe Danciu, Alexandru-Silvius Obrad (coord.), *Chipuri de absolvenți ai Institutului și Academiei Teologice din Arad*, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, 2022, ISBN: 978-973-752-891-9, 313 pp.

Aniversarea, în 2022, a bicentenarului Teologiei arădene – în paralel și a 210 ani de învățământ pedagogic românesc neîntrerupt în aceeași cetate a culturii de pe Mureș – a prilejuit inițierea unui amplu program de activități, cuprinzând organizarea mai multor simpozioane și conferințe naționale și internaționale, a unor expoziții de cărți și de ilustrații vechi, a unor concerte de muzică corală, târnosirea paraclisului studentesc, precum și un frumos, dar anevoios proiect de întocmire de către dascălii actuali ai Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” a unui buchet de ample bio-bibliografii ale înaintașilor de la catedrele pe care aceștia, actualmente, le onorează prin predare.

Pe aceeași linie aniversară bicentenară s-a înscris și un demers istoriografic inedit în peisajul teologic și cultural arădean, de identificare și de prezentare a alumnilor aceleiași instituții superioare de învățământ în cadrul unui volum colectiv, editat la finele anului 2022, intitulat *Chipuri de absolvenți ai Institutului și Academiei Teologice din Arad*.

Rod al unei fructuoase colaborări a membrilor unui colectiv editorial complex, constituit din profesori, doctoranzi, masteranzi și studenți, aflați sub coordonarea Protos. Lect. Univ. Dr. Nicolae M. Tang, această veritabilă enciclopedie teologică arădeană înmănunchează bio-bibliografiile unor absolvenți de altădată, foști cursanți ai Institutului Pedagogic-Teologic (1822-1927), respectiv ai Academiei Teologice (1927-1948), care, prin viața lor, au

---

adus cinste instituției teologice arădene ce i-a format, iar prin opera scrisă și prin rodnică și diversificată lor activitate desfășurată au pus umărul la dezvoltarea unor paliere ale Teologiei și ale culturii românești, precum și la propășirea Bisericii lui Hristos și a neamului din care făceau parte.

Volumul se deschide printr-o prefață succintă, purtând semnătura Pr. Prof. Univ. Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultății de Teologie din Arad, în care se subliniază faptul că această „redare, sub formă de medalion, a chipurilor personalităților care au absolvit Teologia arădeană reprezintă o semnificativă contribuție la temeluirea unei conștiințe autentice a trecutului istoric, pe care o dorim afirmată continuu pentru a nu ne uita rădăcinile, de fapt un autentic recurs la fundamente”. Mai departe, în cuvântul introductiv alcătuit de Protos. Lect. Univ. dr. Nicolae M. Tang, se demonstrează pas cu pas – prin absolvenții ei – relevanța școlii teologice arădene în sfera vieții național-politice, sociale, culturale și bisericești a românilor din vestul țării de-a lungul unei perioade istorice emblematică pentru devenirea noastră ca națiune, ca popor. De aceea „pleiada de personalități expusă dă un plus de valoare, peste secole, școlii de Teologie din orașul de pe Mureș”.

În ceea ce privește medalioanele întocmite, acestea cuprind informații privitoare la locul și la data nașterii celor microbiografați, la familiile acestora, la anii de formare intelectuală și duhovnicească și, îndeosebi, la moștenirea pe care fiecare dintre aceștia a lăsat-o posterității în domeniul în care a activat. Iar buchetul acestor medalioane este bogat: 146 de „chipuri” de academicieni, ierarhi, asesori consistoriali (consilieri eparhiali), profesori de Teologie, publiciști, dascăli din învățământul primar confesional, protopopi, preoți-parohi, ieromonahi și luptători pentru drepturile românilor. Limita temporală superioară o constituie anul 1948, anul desființării abuzive a fostei Academii Teologice arădene de către autoritățile comuniste atee ale vremii.

Distins printr-o ținută grafică de excepție, prin stilul laborios al elaborării și prin acuratețea datelor istorice transmise (bibliografia aferentă fiecărui „chip” creionat constituie dovada unei bune cunoașteri a vieții și a operei celor micro-monografați), volumul, rezultat al unei munci de cercetare minuțioasă de identificare, de prelucrare și de valorificare a tuturor informațiilor pe care autorii medalioanelor în discuție le-au avut la dispoziție, a văzut lumina tiparului în Editura Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, înaltul for academic din care și Teologia arădeană, pe linie instituțională, face – din 1991, anul reînființării sale ca facultate – parte.

La finele acestei succinte prezentări, considerăm că volumul în discuție și-a atins, cu prisosință, menirea, aceea de a constitui „un prinos de cinstire pentru cei ce s-au ostenit la altar sau la catedră, pentru cei ce s-au jertfit pentru interesele românilor, adăugând fiecare un plus de valoare societății noastre, oferind pilde de viețuire și de dăruire pentru generațiile ce i-au succedat și lăsând o moștenire binecuvântată, pe care suntem datori să o actualizăm acum”. Prin urmare, el se recomandă de la sine tuturor celor interesați de cunoașterea unor file de autentică istorie, cultură și teologie românească, precum și de (re)descoperirea unor personalități peste ale căror chipuri s-a așternut, în bună parte, colbul nemeritat al uitării.

Pr. Prof. Univ. Dr. Florin DOBREI

Pr. Conf. Univ. Dr. Lucian Farcașiu și Pr. Lect. Univ. Dr. Ștefan Negreanu, *Paraclisul Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad spațiu liturgic-formativ și teologic-cultural*, Editura Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, Arad, 2022, ISBN 978-973-752-887-2, 242 pp.

Slujirea liturgică, cântarea bisericească și practica omiletică și catehetică a studentului teolog reprezintă fundamentul unei formări ordonate și complexe, în ceea ce privește descoperirea tainelor Teologiei și cunoașterii teologice. Studentul teolog, tânărul care începe să descopere frumusețea Teologiei are nevoie, încă de la început, de un climat propice pentru a-și forma corect și într-un mod asumat, deprinderile slujirii Teologiei, iar cadrul acesta atât de necesar, este oferit la cel mai înalt nivel, de ansamblul unei Facultăți de Teologie, cu direcția centrată pe Paraclisul universitar. O Facultate de Teologie Ortodoxă se aliniază în rândul celorlalte facultăți din cadrul unei Universități și devine un pilon central în ceea ce privește vizibilitatea acesteia în plan național, dar și extern, tocmai prin spațiile de formare cultural-educative și teologic-duhovnicești, pe care le oferă.

Astfel, Paraclisul Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea”, din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, cu hramurile „Sfântul Maxim Mărturisitorul” și Sfântul Mare Mucenic Mina”, ridicat și construit cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Dr. Timotei Sevcicu, Arhiepiscopul Aradului, reprezintă spațiul liturgic-duhovnicesc de formare a studenților